

Friesland, een land van vuur en water. Een rijk, ondernemend en vriendelijk land

Op reis 22-26 september 2025

Het Friese zwarte paard

Martinitoren Groningen

Scheve Oldehove Leeuwarden

Als een soort van Neos avond-"gebed" lezen we onderstaande eerder poëtische impressie van een mooie en bijzondere Frieslandreis. Geniet met ons mee.

Een onder de zeespiegel gelegen vlakte,
en onze Octaaf, die alles weet over een goede bakte.
Een provincie die de "diepfries" heeft uitgevonden
en lang geleden zijn zonen zelfs naar
Brugge en Damme heeft uitgezonden.
Een land van dijken en van landbouwrijken.
Een land van protestanten,
zeer weinig ambetanten,
wel soms toch irritanten.
Maar die zijn dan afkomstig uit het buitenland
of uit de in Friesland verfoeide Randstad Holland.
Een land van vette poldergronden,
vroeger door de zee nog heel vaak overspoeld.

Nu voedt de firma Friese vlag ons' Europese monden
 met melk en creamer en baristahaverdrank.
 Wees er zeker van, de Friese ondernemingskracht
 is lang nog niet bekoeld.
 Maar krijgt van melk nog lang geen kater.
 Van één iets heeft men hier genoeg,
 en dat is water, water en nog eens water.
 Elke Fries heeft daarop zijn boot, met roer en boeg.
 Overall hier zie je watervogels t' allenkante;
 te water, op een wei en vooral ook in de lucht.
 En vind j' er rare vogels?
 Die vind j' er zeker, ook bij Neos?
 Wat de voorzitter daarvan denkt?
 Hij zucht... , zucht eens diep en denkt,
 "dat is hoegenaamd niet waar,
 Hier in Neos zitten enkel heel bijzondere mensen".

Geef Omer maar zijn Omer.
 Of beter nog een mooi bruin bier.
 Voor het Friese zwarte paard, zo fier,
 was hij met ons meegereisd.
 Omer en paard, ze zijn zo zacht van aard.
 Zijn foto samen met dat fiere paard,
 komt bij hem thuis zeker in een kader.
 Er is hier over iedereen wel iets te schrijven.
 Het zou ons uren, dagen vragen.
 En ik denk dat jullie niet zo lang
 aan de autocar gekluisterd willen blijven.
 Is het jullie ook al opgevallen
 dat echt wel iedereen bij Neos Damme wil genieten?
 Is het nu uit Ierland of de Westhoek,
 Brugge, Oostkamp, Blankenberge, en zelfs Knokke.
 Oostende, Middelkerke, of het kleine Hoeke,
 waar Luc het noorderlicht heeft gezien.

En Marianne mag ik niet vergeten,
want er zijn er twee.
De ene Marie-Anne, gemalin van “koning” Boudewijn,
en de andere Marianne, de “gravin” van het Steevenspark.

Noem onze reis succesvol en rijkelijk gevuld,
onvergetelijk, uniek of wat dan ook.
Wij hebben het toch weer, en ook het weer, mooi gehad.
Een frisse, Friese wind, 't is waar,
maar die heeft ons Friese vuur lang nog niet afgekoeld.
De titel van onze reis was vuur en water.
Water is heel duidelijk, maar het vuur staat voor de
buitengewone hartelijkheid van elke Fries.

En hier waren wij te gast
in een luxe autocar met Eric aan het stuur.
Avanti is de naam van zijn bedrijf.
Die klinkt wat als Vivaldi. Het rijplezier was zo sierlijk
als de lente van Vivaldi.
Een ondernemer die als chauffeur,
rustig en bedaard, veilig competent,
als was het in een sierlijk ballet,
ons heeft rond gevoerd.
Waarvoor heel bijzonder dank.
De rijke kennis van gids Johan,
als vrucht van zoeken en van schrijven,
zo juist en in detail,
heeft het voor ons onbekende Friesland,
leren zien, en voelen, smaken en ook ruiken,
als een vriendelijk, ondernemend land,
Met een geschiedenis waarvan ook Vlaanderen
deel heeft uitgemaakt, en waarvan het
ook heeft kunnen profiteren.
Hij heeft de reis begeleid met bedachte oogopslag.
En ik weet niet of dit ook aan zijn
mooie, strooien hoofdbedekking lag.

Beiden hebben ons in staat gesteld
een fijne en rijke, en aangename
5-daagse te kunnen beleven.
Daarvoor onze dank, een financieel geschenkje
dat ik u beiden namens iedereen overhandig,
en dat jullie onder jullie beiden kunnen verdelen.
Met een warm slotapplaus.

Tot hier wat het slotwoord was in de Autocar. Als vervolg hierop voor de leden die niet mee zijn gereisd, maar evenzeer voor wie er bij mocht zijn, een evenzeer poëtische opsomming van al het moois waarvan we mochten genieten.

Een land met kraaknette wegen.
Een land gekend voor storm en regen.
Daar hebben wij niets op tegen
zolang wij niet in Friesland zijn.
Toch genoten wij een blauwe hemel
Naar het schijnt verbouwt men hier ook al wijn.
Ik wens ook dat men mij hier in Wiewert ten grave draagt.
Al vinden jullie dit misschien gewaagd?
Maar over mij zal eeuwen later
als over die “mummie geworden schrijver”
worden gesproken, die dan vel over been,
maar nu met heel veel ijver,
woorden en zinnen aan mekaar heeft kunnen knopen,
waarmee je zelfs geen pint zou kunnen kopen.

Achteraf gezien ben ik er zo verrast over
hoe rijk onze Frieslandreis wel is geweest.
Reis je (nog eens) met ons mee?
Slenteren door dit Friesland dat een parel is.
Want zo mooi en idyllisch Hindeloopen stad wel is,
ooit DE haven van Nederland
met in het museum alles over schaats en schaatsen
én de Elfstedentochtgeschiedenis.
Met de vastgeklikte hoop van elke Fries
op de volgende Elfstedentocht.
We lachten ons een krik in Giethoorn met de verhalen van de stuurman
op de boot doorheen de kanaaltjes en het meer.
Op de afsluitdijk reden we? Hier heeft Nederland
zich de meester van de zee bewezen.
Daar zagen we de vismigratierivier.
We vergaapten ons bijna aan Franeker,
een sympathiek Elfstedenstadje.
Met zijn oudste planetarium gemaakt door een wolkamer.
Bijna konden we vertrekken op pelgrimstocht,

aan de Graote Compostellakerk van de Sint-Jacobiparochie.
 We maakten kennis met de langste straat van Friesland:
 de Oudebildtdijk van 12 km.
 We wandelden door de Friese hoofdstad Leeuwarden
 met zijn plompe scheve toren en het huis van Mata Hari,
 of beter Margaretha Geertuida Zelle,
 exotische danseres, en gefusilleerde dubbelspionne?.
 En door de hoofdstad van Groningen
 waar we het schitterende en verrassende
 Museum Groningen konden bezoeken, met
 in de onmiddellijke nabijheid het mooiste station van Nederland
 met renaissance- en gotische stijlelementen,
 en een schitterend interieur.
 12 moedige en fitte senioren beklommen de Martinikerktoeren
 van een spijtig genoeg gesloten kerk.
 We verkenden het mooie, versterkte stadje Dokkum.
 We konden griezelen in de Mummiekerk van Wiewert
 met een geschiedenis van Labadisten.
 Denk aan lied van labadie, labada en een boer uit Zwitserland.
 Lag het aan de aardstralen die we konden testen?
 Of aan de droge lucht die mummificeert? Toch iets heel bijzonder.

Wiewert mummiekerkje

We konden niet naar Schiermonnikoog,
 dat we op een boogscheut konden zien liggen
 in het haventje van Lauwersoog.
 Friesland, het echt vlakke land, met water en molens,
 de Waddenzee en Schiermonnikoog.
 Vrijgevochten Doopsgezinden
 En een voor ons Friese, frisse Noorderwind.
 Ook die zalige, nette, rechte wegen,
 met zeer vaak langs de kant de zwerfkeien,
 als restanten van ijstijd en gletsjers.
 We vergaapten ons aan de vele koeien, paarden,

schapen, zwanen, eenden, ganzen, reigers en vele meer.
 Dijken, grachten, vaarten, kreken, gevuld met water
 Dat met vizels hogerop wordt "gepompt".
 Lentegroene weiden, laaggelegen onder zeeniveau,
 waar ooit turf werd gestoken.
 En waar ooit bossen stonden kwam de Zuiderzee,
 dat werd omgebouwd tot het IJsselmeer.
 Boerderijen met afgekapte daken met een uilenluik,
 godsdiensten zoals overal op terugweg,
 zoals ook het Fries als taal, maar niet de klederdracht.
 Schepen, boten, sloepen én windmolens.
 Zwarte fiere Friese paarden en een stoeterij,
 waar we genoten van waartoe paarden in staat zijn.
 De Elf fonteinen voor de elf Elfstedentochtsteden
 en niet te vergeten, de roekeloze, gestadige file
 van niets ontziende, norse en gevaarlijke fietsers.
 De onverwachte kerk op de hoogste terp in Hogebeintum,
 een aangelegde heuvel om de voeten en het vee
 ooit droog te houden bij hoogtij tweemaal daags.
 We mochten er voor een "prikje"
 een kort bezoek met gids krijgen.
 Neos bood dit aan de deelnemers als een extraatje.

Hoge heren aan de kerk op de hoge terp

We waren verrast door de geuren en kleuren,
 en de immense variëteit aan 2000 kruiden in de grote Kruidentuin.
 We reden onder bruggen die in feite Aquaducten waren
 voor de boten, zonder bruggen en tol.
 We stonden stil aan het Joods gedenkteken.
 Men legt er steentjes op vanuit de traditie
 om stenen op graf van joden te leggen in de woestijn
 tegen wilde dieren op zoek naar prooi.

Bijna mochten we Fierljeppen...
Wie dat niet zou kennen: je vindt het op Wikipedia...
En geen landje zonder een kantje...
Ook hier slavenhandel gepaard met daarmee vergaarde rijkdom,
Samen met de mercantiele aard van Nederlanders: iets brengt best wat op.
Anderzijds, kerken lopen ook hier leeg. Voor het onderhoud
Of voor een andere functie van de kerk
Zijn inkomsten noodzakelijk en welgekomen.
Hindeloopen was een van de hoogtepunten met een wandeling
door een van de mooiste stadjes van Nederland,
samen met de boottocht in de kanaaltjes en het meer van Giethoorn.
Eerst dan gaven we de chauffeur vrijgeleide om de tocht
naar huis, naar Damme aan te vatten.

De info van de gids was heel uitgebreid. Het is niet mogelijk, al was het nog maar gedeeltelijk, die hier weer te geven.

Veel info is overigens gebonden aan de ervaring van de bezoeken ter plaatse of algemeen over Friesland. Je vindt ongetwijfeld veel op internet en in boeken in bibliotheken.

Verslag: Will V ©

Foto's: Will en vele anderen.

Caminokerk

planetarium

Franeke, Planetarium en wolkammen en wolvenen

Terp met kerk

Lauwersoog en Schiermonnikoog

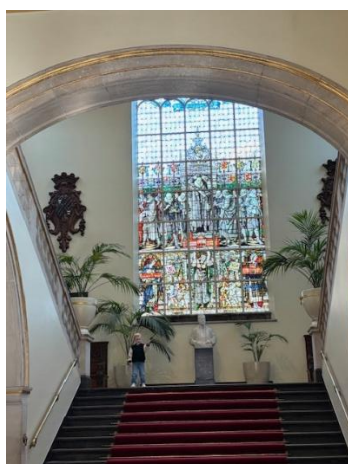

zwerfkei

Groningen

Universiteit Groningen

Fietsstad Groningen

Synagoge

museum

Stationshal Groningen

schaatsmuseum

bootbeschildering

Varen in Giethoorn

Hindeloopen

Op zijn Fries in de winter

Een woordje Fries

En nu terug naar Damme